

MELLERUDS KOMMUN

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Elevhälsans medicinska insats

Läsåret 2022-2023.

Solweig Jonsson
Skolsköterska / MLA

Melleruds kommun 26/6 2023

Elevhälsans övergripande målsättning

Målsättningen för Elevhälsans medicinska insats är att främja elevernas hälsa och utveckling. Verksamheten ska ha ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv i kontakten med eleverna och i arbetet med att skapa stödjande miljöer och relationer inom skolan. Elevernas utveckling mot skolans mål ska uppmuntras och underlättas.

Organisation

Den medicinska delen av Elevhälsan har under läsåret bestått av skolsköterska Birgitta Trulsson som arbetat 100 %, Solweig Jonsson 100% och Jessica Johansson 80%.

Birgitta Trulsson arbetar som tidigare på Rådaskolan inklusive särskolan och Dahlstiernska gymnasiet. Mottagningsrummet är gemensamt.

Solweig Jonsson arbetar på Nordalsskolan 4 dagar i veckan och 1 dag på Fagerlidsskolan.

Jessica Johansson arbetade på Karoliner skolan 2 dagar i veckan, Åsebro skola 1 dag i veckan samt på Åsens skola 1 dag i veckan. Hon avslutade sin tjänst 31/12 2022.

Tjänsten utannonserades och så småningom kunde man anställa Emilia Länsberg. Hon fick en timanställning efter påsklovet för att beta av de arbetsuppgifter på skolorna som var viktigast såsom vaccination dos 2 av HPV-vaccin samt hälsosamtalen i förskoleklasserna. Hon handledes av Solweig Jonsson. Hon kommer i augusti få fast anställning men ska gå Specialistutbildning till Distriktssköterska under tiden för att få rätt kompetens.

Som skolläkare har Mårten Hallberg fortsatt att tjänstgöra. Han har varit på plats 7 tillfällen totalt under läsåret, oftast halvdagar Därutöver har vi möjlighet att få råd via mail eller telefon.

Hälsobesök

Mål

Elevhälsans hälsobesök är en fortsättning på barnhälsovårdens besök och utgör basen för Elevhälsans medicinska insats (fortsättningsvis benämnd som EMI).

Alla elever i grundskolan och grundsärskolan ska enligt Socialstyrelsens riktlinjer erbjudas minst tre hälsobesök och i gymnasieskolan minst ett hälsobesök.

Hälsosamtal och en hälsoundersökning för elever i förskoleklass tillsammans med vårdnadshavare. Den innefattar längd, vikt, syn, hörsel samt kontroll av rygg.

Hälsosamtal och hälsoundersökning i åk. 4 och på högstadiet i åk. 7 eller 8, samt på gymnasiet åk. 1.

Ofta har kommunerna egna basprogram som man följer, så även Mellerud. Det skiljer sig mellan kommunerna, man strävar efter en likvärdighet på sikt. Ett arbete som man håller på med i den arbetsgrupp som företräder det nya journalsystemet Millenium som EMI har anslutit sig till under våren.

Hälsosamtalet är en stor del av elevhälsans hälsofrämjande arbete. Ett samtal mellan eleven och skolsköterskan syftar till att främja hälsa och förebygga ohälsa.

I hälsosamtalet uppmärksammas elevens kost- och motionsvanor, sömn, dygnsrytm, skärmtid och elevens upplevda fysiska och psykiska hälsa.

Genom ett elevcentrerat hälsosamtal får eleven en möjlighet att samtala och reflektera över sin hälsa, livsstil och skolsituation och utifrån det bli medveten om det är något som den kan påverka eller ändra på genom rekommendationer och tips och råd.

Elever med kroniska sjukdomar eller olika former av funktionsnedsättningar kan behöva särskilda insatser från EMI för att få en bra skolsituation. Det gäller då främst information och vägledning till klasslärare och elevassistenter. Dessa elever sköts oftast av Habiliteringen-Barn och Unga, specialistmottagningarna vid de olika sjukhusen i regionen eller BUP. Pedagogiska insatser kan ibland ges från SPSM (Specialpedagogiska Skolmyndigheten).

Fysiska sjukdomar kan tex vara epilepsi, diabetes, allvarligare allergier.

Resultat och bedömning

EMI:s del har under läsåret erbjudit hälsobesök enligt basprogrammet.

F-6

Hälsosamtal och hälsoundersökning tillsammans med vårdnadshavare har under läsåret erbjudits alla elever i förskoleklass. Vårdnadshavarna har fått fylla i "Hälsouppgift för elev i förskoleklass" samt eleven har fått svara på frågor som rör skolans miljö, fritid, kamratskap mm. Därefter bokas en tid med vårdnadshavare som följer med sitt barn på hälsobesöket. Detta är mycket värdefullt eftersom man får en första kontakt med vårdnadshavare, speciellt om det är första barnet. På Karoliner skolan, Åsens skola samt Åsebro skola har Emilia Länsberg haft hälsosamtal under våren, ibland utan förälder och då enligt överenskommelse eftersom tiden varit knapp.

Hälsosamtal och hälsoundersökning har genomförts för samtliga elever i åk 4. Vårdnadshavarna har fått fylla i "Förnyad hälsouppgift för elev i årskurs 4" i början av terminen. Eleverna fick innan hälsosamtalet fylla i ett frågeformulär med hälsofrågor individuellt under lektionstid. Då medverkar EMI tillsammans med lärarna för att kunna svara på frågor som uppkommer. Denna användes sedan som underlag vid hälsosamtalet. För många känns det positivt och varit uppskattat att få ett enskilt samtal med skolsköterskan i lugn och ro.

En enklare hälsoundersökning har erbjudits elever i åk 2 och åk 6.

7-9 och gymnasiet

Skolsköterskan har erbjudit hälsosamtal i åk. 7 och i gymnasiet åk. 1. Eleverna har då fått besvara ett nytt frågeformulär med hälsofrågor.

Många elever söker skolsköterskan på högstadiet för samtal och rådgivning. Spontanbesöken är många och det fungerar inte att ha en speciell tid för öppen mottagning även om man strävar efter det. Arbetstrycket är lika högt nu som det varit de senaste åren.

Ett antal elever medicinerar med läkemedel för olika neuropsykiatriska diagnoser. Dessa elever sköts av de nya BUP-mottagningarna och det önskas då kontroller av puls, blodtryck, längd och vikt. Detta är främst vid ny medicininsättning eller vid dosändringar. Denna uppgift läggs då på skolsköterskan, även på låd-mellanstadiet. På högstadiet är det många elever. Det har varit svårt att kunna boka in dem, det har även lett till uteblivna besök. Då skickas ett meddelande hem till vårdnadshavarna samt till berörd mottagning. De hänvisas då till vårdcentralen.

Vaccinationer

Mål

Vaccinationer enligt det nationella basprogrammet ska erbjudas alla elever i skolan enligt följande.

Resultat och bedömning

MPR

I enlighet med vaccinationsprogrammet erbjöds under året vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund till alla elever i åk 2. I år har alla tackat ja.

HPV

HPV- vaccination (Humant papillomvirus) erbjuds numera sedan 2021 både till pojkar och flickor i åk.5. Någon enstaka vårdnadshavare tackar nej.

När elevens vårdnadshavare tackat nej informerar vi om att de kan bli erbjudna vaccination under resterande skoltid om de ångrar sig.

Påfyllnadsdos med difteri-kikhosta-stelkramp

En påfyllnadsdos av dessa vacciner erbjuds samtliga i åk 8. De flesta vårdnadshavare tackar ja. Svårigheten på högstadiet är att det är svårt att få tillbaka påskrivna tillståndslappar från vårdnadshavare och då förskjuts tiden. Om eleven inte hunnit få vaccinet i åk 8 har det givits nästa läsår. Om skolsköterskan ännu inte i åk.9 fått besked har hon slickat brev hem med information att man får vända sig till vårdcentralen.

Nyanlända

Nyanlända har fortfarande kommit till kommunen men i klart minskande antal. Några nyanlända har kommit direkt från Pakistan. Inflyttning från andra länder såsom Nederländerna, Tyskland, Storbritannien, Thailand har också kommit av olika anledningar.

Kompletterande vaccinationer

För nyanlända och andra ofullständigt vaccinerade elever gäller att kompletterande vaccinationer i enlighet med WHO och det allmänna vaccinationsprogrammet ska erbjudas.

Vaccinationer som saknas och inte finns i EMI:s sortiment, tillhandahålls av Närhälsan men ges av skolsköterskan i skolan.

De flesta nyanlända eleverna har erbjudits vaccination och blivit uppvaccinerade efter hand. Ett mål är att de ska följa det svenska vaccinationsprogrammet när de går över till högstadiet och byter skolsköterska. Detta har kunnat ske även i år.

Arbetsmiljö

Mål

Enligt Socialstyrelsens riktlinjer ska EMI medverka i skolans systematiska arbetsmiljöarbete.

Man ska uppmärksamma brister i skolans fysiska och psykiska miljö, delta i olycksfallsförebyggande arbete samt observera risker i lekmiljön under raster tex. I dessa frågor ska EMI arbeta tillsammans med övriga skyddsombud på skolan för att tillsammans bygga trygga och säkra miljöer på skolan.

Den skolsköterska som är tillika fackligt skyddsombud (Solweig Jonsson) samverkar med lärarnas skyddsombud på LSG-möten på Nordalsskolan. Där sker också ett gemensamt arbete med det Systematiska Arbetsmiljöarbetet (SAM).

Hälsofrämjande arbete

Mål

EMI:s insatser ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande och det hälsopedagogiska inslaget är viktigt vid alla kontakter. Det individuella hälsosamtalet

fyller en central funktion då det syftar till att stärka elevernas självkännet och påverka dem till att göra bra val. För EMI:s del rör det sig bland annat om hälsoundervisning inom olika områden. I detta arbete kan ett samarbete ske med övrig elevhälsa eller personal på skolan. Även vaccinationer är en hälsofrämjande del och det är viktigt med bra information och vilka effekter vaccinet har.

Resultat och bedömning

Under läsåret har hälsofrämjande arbete utförts genom de enskilda hälsosamtalen med eleverna i förskoleklass, åk. 4, åk. 7 samt gymnasieklass åk. 1. Avsaknad av en skolsköterska under några månader under vårterminen samt handledning / upplärning av denna har tagit en del tid.

Sjukvård

Mål

EMI ska endast erbjuda enklare sjukvårdsinsatser, bedömningar och behandlingar. Med den specifika kompetens de har med grundutbildning sjuksköterska därefter specialistutbildning som distriktssköterska (även inom intensivvård) kan de bedöma skador och olycksfall och hänvisa vidare till rätt instans inom sjukvården. Vårdnadshavare som önskar att skolsköterskan gör någon bedömning av sitt barn sker antingen genom kontakt via klassläraren eller med skolsköterskan direkt.

Resultat och bedömning

Trycket är stort på verksamheten att ta emot, bedöma och ta hand om olika skador, stora som små, olika typer av besvär och funderingar runt sin kropp och utveckling. Elever kommer under hela skoldagen efter småskador som skett på raster, idrottslektioner eller slöjd. Ett antal tillbudsrapporter har skrivit gällande olika typer av skador som drabbat eleverna främst på skolgården och på raster, ibland uppstått genom bråk.

Ett antal remisser har under läsårets skrivits till Barn- och ungdomsmottagning, specialistmottagningar inom öron-näs-hals, audionom, ögon, samt till optiker. Elever under 8 år remitteras till ögonläkare, därefter kan de besöka optiker. Detta enligt Socialstyrelsens direktiv som gäller för deras verksamhet.

Elevhälsan

Mål

EMI utgör en del av elevhälsan och ska därmed samverka med övriga kompetenser inom denna. På varje enhet finns ett elevhälsoteam som består av rektor, kurator, specialpedagog, skolsköterska samt på låg och mellanstadiet logoped. Detta team träffas regelbundet enligt fastställt schema på respektive skola. Skolläkaren kan också kontaktas vid behov av medicinsk rådgivning och stöd.

Förutom detta finns en grupp benämnd "Samlad elevhälsa" där alla enheters elevhälsoteam träffas. Detta team sammanfattas av rektor Camilla Berglöv-Hermansson. Man har haft tre möten per termin. Där har numera representanter från IFO, vårdcentralens psykosociala team medverkat. Detta för att utbyta information med varandra för att mycket nytt är på gång inom dessa verksamheter.

Samverkan

Något av det viktigaste är att ha en bra samverkan med elevernas vårdnadshavare. Utan detta kan man inte utföra ett bra arbete inom elevhälsan. Skolsköterskan har varit inbjuden på föräldramöte inför start i förskoleklass på Fagerlidsskolan och Nordalsskolan.

Samverkan med Närhälsan i Mellerud kring nyanlända elever och deras hälsoundersökningar.

I samverkan med BVC-sjuksköterskorna finns rutin kring överlämning från BVC till EMI inför förskoleklass. Man har först en muntlig överlämning, sedan skickas BVC-journalen via export mellan de olika journalsystemen som nu fungerar bra. Om det inte fungerar skickas de viktigaste journalhandlingarna med som sedan inscannas.

IFO är en viktig samarbetspartner för skolan. Oftast är det rektor eller kurator som sköter kontakten. Det har varit stor omsättning av personal som skapat sämre kontinuitet. Man har byggt upp nya rutiner kring anmälningsärenden och samverkansmöten runt detta.

De elever som har någon form av insats från skolpersonal, oftast då med hjälp med medicinering, så kallad Egenvård. Då kan ibland lite extra stöd och information ges av EMI för att ge trygghet.

När det gäller remisser till BUP för behov av utredningar skickas de härefter till Remissportalen, Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg – "En Väg In". Där samordnas alla remisser som inkommer och fördelas efter områden. Oftast ges en tid ganska snabbt för bedömningssamtal men sedan väntar oftast en längre tid för vidare utredning. Skolorna kan även vända sig till externa aktörer för utredning som då oftast innebär funderingar om intellektuell funktionsnedsättning finns. Ett av dem är i Psykologforum i Uddevalla.

Dokumentation

Mål

Målet är att all dokumentation ska ske i det digitala journalsystemet PMO.

Alla dokument som tex. remissvar, utredningar, hälsofrågor, vaccinationsmedgivande scannas in i elevens journal.

Resultat och bedömning

Journalsystemet PMO har versionen 13.3.0.358 och uppgraderas varje år.

Journaltyper finns för professionerna rektor, specialpedagog, kurator, skolsköterska och logoped. Det finns förutom detta en Elevakt som är tillgänglig av alla professioner.

Skolläkaren dokumenterar i skolsköterskans akt.

Systemadministratör för PMO har varit fortsatt Solweig Jonsson. För tre år sedan blev journalsystemet anpassat för att kunna föra över journaler till kommunens E-arkiv. Dvs. elever över 25 år som funnits med som journal i PMO är överförda till E-arkivet. Detta arbete görs av kommunarkivarien tillsammans systemansvarig för PMO- Solweig Jonsson. Under året har en ny kommunarkivarie tillsatts-Martin Blick.

Ett stort önskemål från flera användare är att få gå en grundutbildning i PMO eftersom det fortlöpande tillkommer nya användare. Vid vårterminens början erbjöd Solweig Jonsson en enklare grundutbildning i de basala begreppen i PMO. Detta vid två tillfällen.

Kvalitetsutveckling

Mål

Elevehälsans medicinska del ska följa Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1996:21) Kvalitetssystem i hälso- och sjukvården omfattas av ett kvalitetssystem med flera kvalitetsområden. Kvalitetsföreskrifterna berör bl.a. följande områden: patientens värdighet och delaktighet, ansvar för kvalitetssystem, krav på samarbete, metoder för diagnostik, vård och omhändertagande, kompetens samt

riskanalys och avvikelshantering. Enligt 3§ SOSSFS 1996:24 ska hälso- och sjukvårdspersonalen "medverka och genom ett systematiskt, fortlöpande och dokumenterat kvalitetsutvecklingsarbete svara för att de av vårdgivaren genom verksamhetschefen angivna målen med verksamheten nås".

Resultat och bedömning

För att öka patientsäkerheten ska alla vårdgivare skriva en patientsäkerhetsberättelse innan 1 mars varje år. Detta har gjorts av MLA Solweig Jonsson och vidarebefordrades till Kultur- och utbildningsnämnden. Denna diarieförs.

Kompetensutveckling

Mål

För att upprätthålla en god kvalitet är det viktigt med en fortlöpande kompetensutveckling inom professionen. Hälso- och sjukvård är en kunskapsintensiv verksamhet där nya forskningsresultat, behandlingsmetoder och rutiner utvecklas fortlöpande.

För att upprätthålla en god och säker vård för eleverna och ha aktuell kompetens är det därför viktigt att få möjlighet att delta på fortbildningar som erbjuds.

Resultat och bedömning

Skolsköterska/ MLA har under läsåret deltagit i följande träffar och nätverksmöten: Nätverksmöte för MLA: För Fyrbodals område: Två digitala träffar samt en fysiskt på Fridaskolan i Trollhättan, halvdag. För MLA i VG-regionen (49 kommuner): En träff digitalt -heldag.

Det fackliga uppdraget som förtroendevald inom Vårdförbundet för kommunens skolsköterskor har fortsatt varit Solweig Jonsson. Det har för hennes del varit utbildning i löneprocessen, arbetsmiljö och arbetsrätt.

För alla skolsköterskor i Dalsland har det efter flera år varit en skolskötersketräff i Bengtsfors, en halvdag Den var mycket efterlängtd och att få träffas igen. En digital föreläsning på höstlovet hette "Sexualitet, Ungas och Skolans roll" där alla tre skolsköterskor deltog. Mycket intressant heldag och där man kunde välja olika seminarier. En genomgång av det nystartade projektet "Mini-Maria" i VGR hölls digitalt. En mottagning som tar emot elever med olika typer av beroendeproblematik. För Melleruds del ligger det i Bäcke-fors.

PMO/CGM anordnade en nätverksträff för administratörer under sportlovet i Trollhättan. Arbetsmiljöutbildning för skyddsombuden i Mellerud hölls under två dagar på Tingshuset. Solweig Jonsson deltag som facklig förtroendevald för Vårdförbundet.

Framtida arbete

Områden som behöver arbetas med:

Att fortlöpande utveckla arbetet inom skolornas elevhälsa och driva det framåt tillsammans med övriga professioner. Att sträva efter en likvärdig elevhälsa och arbetssätt på skolorna i kommunen. Detta gällande alla professioner. Likvärdig dokumentation.

Arbeta med frånvaron. Uppdatera Elevhälsoplanen i den samlade elevhälsan står på agendan. Uppdatera nya rutiner och direktiv som kommer.

